

Het avondmaal

Preek over Lucas 22:14-23

Te lezen: Lucas 22:14-23
Zuilen, 3 november 1974

Christenen zijn mensen van de toekomst!

Misschien zit hier een jongen of meisje dat nu een schampere lach nauwelijks onderdrukken kan: Christenen mensen van de toekomst!

Zij lijken eerder op ambtenaren van monumentenzorg! Alles moet van hen blijven zoals het vroeger was!

Mijn ouders geloven in God. En dat geloof betekent in de opvoeding blijkbaar, dat ik als hun kind precies zo moet denken en leven als zij vroeger deden.

Christenen mensen van de toekomst!

Iemand zal zeggen: Kom nou! Wat wordt er onder christenen niet een ruzie gemaakt over het verleden!

Hoeveel gereformeerden synodaal en gereformeerden vrijgemaakt lopen elkaar zondagsochtends op weg naar de kerk zonder groet voorbij vanwege de kwestie ‘Schilder’ van 1944?

Maar laten we er voor oppassen christenen uit de kerken de les te willen lezen.

In hoeveel plaatsen in Nederland leven twee baptisten gemeentes feitelijk langs elkaar heen? Omdat er tien, twintig of dertig jaar geleden eens een kwestie was?

Christenen mensen van de toekomst!

Iemand herinnert zich een uitspraak van ds. Martin Luther King. Deze zei eens: Christenen nemen in de maatschappij meestal dezelfde plaats in als de achterlichten aan een auto. Je ziet hun licht pas schijnen wanneer alles voorbij is!

Martin Luther King wist waarover hij sprak. Met pijn in zijn hart heeft hij in zijn leven moeten vaststellen dat in de strijd om gelijke burgerrechten voor negers en blanken in Amerika, de christenen niet voorop liepen.

In dezelfde uitspraak maakte Martin Luther King echter duidelijk, dat christenen niet door God als achterlicht zijn aangesteld. Hij begon zijn toespraak met de woorden: ‘Christenen zijn geroepen de koplampen te zijn in de nachtelijke rit van de mensheid naar de toekomst!’

De gemeente van Jezus Christus moet een schijnwerper zijn die het duister van de toekomst openbreekt. Een mistlamp die de weg vóór de mensheid onthult, zodat we met zijn allen onze tocht niet beëindigen tegen een boom of in de sloot.

Er zijn mensen die een onderscheid maken tussen christenen en maranatha-christenen. ‘Maranatha’. Dit woord is een gebed dat in de eerste christengemeentes werd gebeden. Het betekent: ‘Kom toch, Heer!’ Het is een gebed om de wederkomst van Christus en om de komst van het rijk van God. Een gebed om de toekomst.

Het is erg, dat er zo iets kon opkomen als het onderscheid tussen gewone christenen en maranatha-christenen. Elk kind van God behoort een toekomst-mens te zijn.

Christenen zijn niet van gisteren. Ze zijn zelfs niet van vandaag. Christenen zijn van morgen. Wanneer je in de maatschappij wilt méétellen, moet je bij-de-tijd zijn.

Bij de tijd zijn: Je loopt in de kleren die vandaag in de mode zijn. Je houdt er opvattingen op na die in de mode zijn. Je hebt het nieuwste boek gelezen. Je bent op de hoogte van de laatste politieke ontwikkelingen.

Christenen mogen nog een stap verder gaan. Ze zijn niet slechts bij-de-tijd. Ze lopen vóór. Op zondag 3 november 1974 hebben ze weet van de nieuwe tijd die God zal doen aanbreken. In de stortvloed van het bij-de-tijdse nieuws over gijzelingen, geweld, oorlog en brute macht hebben ze weet van de komende tijd van gerechtigheid, vrede en liefde.

Deze toekomstverwachting is geen schone droom om de wereldnacht vredig slapend mee door te komen. De toekomstverwachting geeft je kracht en visie om door het jaar 1974 heen te trekken op weg naar de nieuwe aarde.

Bij-de-tijdse mensen lopen op de muziek van deze tijd, in de pas van deze tijd. Eén, twee in de maat anders wordt de juffrouw kwaad. Of de partij, in Rusland. Of de publieke opinie, in het westen.

In de optocht der mensen lopen christenen uit de pas. Want ze lopen op de maat van een muziek die alleen zij horen. Ze lopen op de maat van toekomstmuziek. Op deze aarde marcheren ze op de tonen van het volkslied van het koninkrijk van God.

Christenen lopen in de mode van 1974 uit de pas. Omdat ze vóórlopen. Ze zijn niet van vandaag. Ze zijn van 'morgen'.

Het is niet zo, dat je maranatha christenen kunt herkennen aan specifieke ideeën en opvattingen. Zoals aan speciale opvattingen over de rol van Israël in de wereldgeschiedenis. Of aan bepaalde ideeën over het duizendjarig vrede-rijk.

Christenen zijn trekkers op weg naar Gods toekomst. Aan echte trekkers herinnert alles aan de reis die zij maken. Kijk naar de kleren van trekkers. Naar hun schoenen. Naar hun voedsel. Naar hun onderdak voor de nacht. Kijk naar hun bezittingen.

En je ziet het in één oogopslag: Het zijn trekkers. Alles wat zij hebben, en doen, en onderling overleggen, staat in het teken van de reis die zij maken.

Zo moet het ook bij u zijn, wanneer u een kind van God bent. Uw leven moet één groot getuigenis zijn van de toekomst waarnaar u onderweg bent.

Een graag gezongen lied luidt: 'Ik ben reizend naar die stad, waar God het licht zal zijn'. Dat u op weg bent naar die stad van de toekomst, moet uw buurman niet pas duidelijk worden, wanneer u dit lied op luide toon onder de douche zingt. Alles aan uw leven moet de buurman bepalen bij de reis die u maakt.

Misschien had u laatst een probleem met uw buurman. Je leeft in een grote stad zo dicht op elkaar. Vóór je het weet gaat er iets mis. Maar na één dag stond u bij de buurman op de stoep om het uit te praten en uw excuses aan te bieden, voor het geval de fout bij u lag.

Wanneer uw buurman u hoort zingen: 'Ik ben reizend naar die stad', knikt hij instemmend. Jansen is op reis naar Gods toekomst. En daarom wil hij het verleden

niet als een blok aan zijn been hebben hangen. Hij praat alles uit. Hij is bereid te vergeven. Want hij wil vrij zijn voor de toekomst. Op de tocht naar Gods morgen wil hij niet belemmerd worden door onverzoende kwesties van gisteren.

Vergeving is: Bevrijding van het verleden om samen naar Gods toekomst te kunnen reizen.

Mag ik u vragen: Zit er vaart in uw leven? Maakt u als christen vorderingen? Elke dag een stap verder op weg naar zijn toekomst. Iedere dag verder komend in geloof, in hoop, in liefde, in getuigenis?

Wanneer er in uw leven geen vaart zit, wanneer er in de gemeente geen gang zit, kan dat hieraan liggen, dat u gebonden bent aan een stuk onverzoend verleden.

Alles aan een christen getuigt er van, dat hij een toekomst-mens is. Een mens van morgen. Ook de avondmaalsviering staat in het teken van de toekomst!

U dacht misschien al, dat het schriftgedeelte uit Lucas 22 er in deze prediking bij in zou schieten. Ik heb alleen zo uitgebreid over christenen als toekomstmensen om het schriftgedeelte over de avondmaalsviering in zijn verband te plaatsen. Want in de avondmaalsviering gaat het om de toekomst.

Toen Jezus aan het laatste avondmaal de beker liet rondgaan, zei Hij: 'Ik zal van nu aan voorzeker niet van de vrucht van de wijnstok drinken, vóórdát het koninkrijk van God gekomen is'.

Toen de beker rondging, in de discipelkring in die zaal te Jeruzalem, was aller aandacht op de toekomst gericht. In het koninkrijk van God zou Jezus opnieuw met hen aan tafel zitten en de beker drinken. De maaltijd die zij nu met Jezus gebruikten zou in de toekomst zijn voortzetting hebben.

Lucas vertelt, dat Jezus aan het begin van de Paasmaaltijd de woorden sprak: 'Ik zal dit Pascha niet meer eten voordat het vervuld is in het koninkrijk Gods'.

Het avondmaal moet vervuld worden. De avondmaalsviering is vol beloftes die wachten op hun vervulling in het koninkrijk van God.

We zijn er nu mee vertrouwd, dat woorden beloftes kunnen zijn. Maar ook een handeling kan een belofte zijn. Belofte voor een toekomstige handeling.

Zo is het avondmaal dat wij straks vieren vol van beloftes voor een maaltijd die wij in het koninkrijk Gods zullen vieren. Deze toekomstige maaltijd noemt de bijbel het bruiloftsmaal van het Lam.

Eens zullen wij allen weer aan de avondmaalstafel zitten. Maar dan in een veel grotere gemeenschap dan wij straks aan de avondmaalstafel vormen. Allen die door de eeuwen heen Christus hebben gekend als Heiland en Heer zullen met ons aanzitten of wij met hen. Er zal dan geen dominee of priester of ouderling aan het hoofd van de tafel zitten. Christus zelf zal de gastheer zijn. Voor het eerst sinds het laatste avondmaal met zijn discipelen zal Hij dan zelf het brood breken en de beker vol schenken. Hij zal maaltijd met ons houden.

Deze maaltijd zal de vervulling zijn van alle avondmaalsvieringen die door de eeuwen heen door Gods kinderen zijn gehouden. Dit bruiloftsmaal van het Lam zal de vervulling zijn van een avondmaalsviering in de catacomben van Rome, negentienhonderd jaar geleden. En de vervulling van een avondmaalsviering door

gevangenen in het concentratiekamp van Dachau, in de tweede wereldoorlog. En de vervulling van de avondmaalsviering die wij straks mogen houden, in deze kapel. Over alle avondmaalsvieringen van de gemeente valt nog een schaduw. Over de avondmaalstafel in de catacomben van Rome, lang geleden, viel de schaduw van het lage, donkere plafond. De maaltijd moest onder de grond gevierd worden, omdat de ruimte boven de grond het machtsgebied was van keizer Nero. Over de avondmaalstafel in het concentratiekamp te Dachau viel de schaduw van prikkeldraad en de schaduw van uitgemergelde gezichten. Over de avondmaalsviering met een ernstige zieke, in een ziekenhuiskamer, valt de schaduw van de dood.

Eens zullen alle schaduwen, die over onze avondmaalstafels vallen, verdwenen zijn. Namelijk dan, wanneer Christus zelf het stralend middelpunt van de maaltijd zal zijn, in het rijk van God. Het licht van zijn aanwezigheid zal de schaduw verdrijven. Over de avondmaalstafel in het rijk van God zal niet de schaduw vallen van het lage plafond van de catacombe of een kleine schuilkerk. Maar ook niet de schaduw van de muur van een majestueuze kathedraal. En ook niet de schaduw van prikkeldraad. In het rijk van God zal Christus' stralende aanwezigheid op aarde, de gehele aarde in één grote feestzaal hebben veranderd.

Over de avondmaalstafel in het rijk van God zal niet de schaduw vallen van zorgelijke, gepijnigde gezichten. De aanwezigheid van Christus zelf, zal alle mensen aan de tafel in het rijk van God maken tot feestgangers die stralen van vreugde, en wie je de overvloed van Gods gaven van het gezicht leest.

Elke avondmaalsviering is een belofte van de toekomstige feestmaaltijd in het rijk Gods. Een belofte, ingepakt in schaduwen. De overvloed van Gods zegen die wij allen eens zullen proeven, is aan het avondmaal als belofte ingepakt in de schaduw van de soberheid van één stukje brood en één slokje wijn. De volkomen vreugde die wij in het rijk van God zullen kennen, is aan het avondmaal als belofte ingepakt in de schaduw van een hemels lied dat één van u opgeeft, in de schaduw van een prachtig dankgebed dat iemand uitspreekt. De gemeenschap die gelovigen van alle tijden en alle plaatsen rondom Christus zullen beleven, is aan onze avondmaalsviering als belofte ingepakt in de schaduw van het kleine getal van veertig, vijftig kinderen van God die aanzitten. Maar eens zullen deze beloftes van overvloed en vreugde en gemeenschap vervuld worden. Christus zelf zal in het rijk van God aan tafel aanzitten en de beloftes uit de schaduwen wikkelen waarin ze nu nog zijn ingepakt. Dan zullen de beloftes van overvloed en vreugde en gemeenschap die alle avondmaalsvieringen in zich bergen, in vervulling gaan.

Het is mij een raadsel dat kinderen van God kunnen beweren de avondmaalsviering

niet nodig te hebben. Kinderen van God zijn mensen van morgen. Mensen op weg naar Gods toekomst.

Aan de avondmaalstafel wil Christus ons reeds een voorproefje geven van de grote maaltijd met Hem in het rijk van God.

Wanneer u werkelijk verlangt eens met Christus aan tafel te zitten, en uit zijn handen brood en wijn te ontvangen, dan slaat u een voorproefje van deze maaltijd toch niet af? U wilt als toekomstmens toch niets liever dan de smaak van de toekomst in uw mond hebben?

Hebt u als klein kind ook wel eens bij moeder in de keuken rondgehangen?

‘Mam, wat eten wij straks?’

Soms lichtte moeder dan even een deksel van de pan, prikte een stukje aan een vork, liet het even afkoelen, en zei dan: ‘Hier, proef maar!’

Zo is het avondmaal een voorproefje van de toekomstige overvloed, vreugde en gemeenschap van Gods kinderen.

U wilt weten waarheen u als christen op weg bent?

Ik kan u dat niet uitleggen. Ondanks de jaren die ik theologie heb gestudeerd.

Christus zegt straks tegen u aan tafel: Hier, proef maar even.

Vraag me niet hoe het avondmaal een voorsmaak kan zijn van het bruiloftsmaal van het Lam.

Dat is het geheim van Christus. Het is een geschenk dat Hij geeft. U moet het alleen aannemen.

Wanneer u van harte gelooft in Jezus Christus als de Heiland en Heer van uw leven, mag u het brood eten en de wijn drinken.

U neemt het in u op. Het is het geheim van Christus hoe het in u zijn werk doet. Het wordt door Christus in u tot een voorsmaak van de toekomst.

Amen.